

Posudek bakalářské práce Anny Bálkové Velký detektiv poručík Borůvka

Práce Anny Bálkové zachycuje vývoj série detektivních příběhů Josefa Škvoreckého o poručíku Borůvkovi. Sleduje její vznik, návaznost na ostatní tvorbu, dobový ohlas a některé filmové adaptace, které byly dokončeny ještě před vydáním první knihy s poručíkem Borůvkou.

Studentka se nutně také musí zabývat teoretickým vymezení toho specifického žánru. Představuje je pohledem slavné stati Tzvetana Todorova Typologie detektivního románu, s níž se vyrovnala se ctí. Poručík Borůvka je v práci charakterizován jako vlastně určitá vědomá transpozice Velkého detektiva, postava spíše směšná než hrdinská. Mnohými postupy vyprávění napomíná také pohádku a rozhodně aluduje na Čapkovy Povídky z obou kapes.

Práce je to solidní, jen poněkud povrchová a přehledová. Téma práce je poměrně široké, a tak na 30 stranách nebylo možno jí v žádné z témat práce zpracovat do hloubky. Zajímavé možnosti naznačuje např. problém jazzové hudby a Škvoreckého detektivek, který autorka sleduje, když ukazuje genezi povídek.

Nad prací vzniká řada otázek, z nichž mnohé jsou důležité pro další případné promýšlení.

Jedna z důležitých otázek oponentky je nevyužití potenciálu reflexe detektivek od samotného Josefa Škvoreckého. Autorka pouze využívá Hříchy pro Pátera Knoxe, Nápady čtenáře detektivek (pozn. nerozumím proč bibliografii došlo k rozdělení Škvoreckého textů na prameny a sekundární literaturu), nabízely se doslovy k překladům detektivek nebo např. důležitý článek otištěný v časopisu Listy 2006 Detektivky v mém životě.

S tím souvisí jistá bezradnost v popisu postavy poručíka Borůvky, který má poněkud ironicky, komicky a stále více zvláště v detektivkách ze sedmdesátých let i rysy detektiva tzv. drsné školy Raymonda Chandlera či Dashiella Hammetta. Z drsné školy se myslím totiž bere onen tzv. realismus Škvoreckého detektivek, byť různě transponovaný a převrácený. I některý typ slovního humoru. Je však pravda, že autorka hlavně sleduje raný obraz poručíka Borůvky.

Pozoruhodná kniha Miroslava Petříčka *Majestát zákona*, která analyticky sleduje zvláštní etičnost osamělosti velkých detektivů drsné školy, tu etičnost, které u poručíka Borůvky nabývá stále intenzivnější podobu u pozdního poručíka Borůvky, není myslím k jeho pochopení dost využita.

Problém adaptací nutně musí zůstat v takovéto práci jen naznačen.

Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhuji známku velmi dobře.

Libuše Heczková

